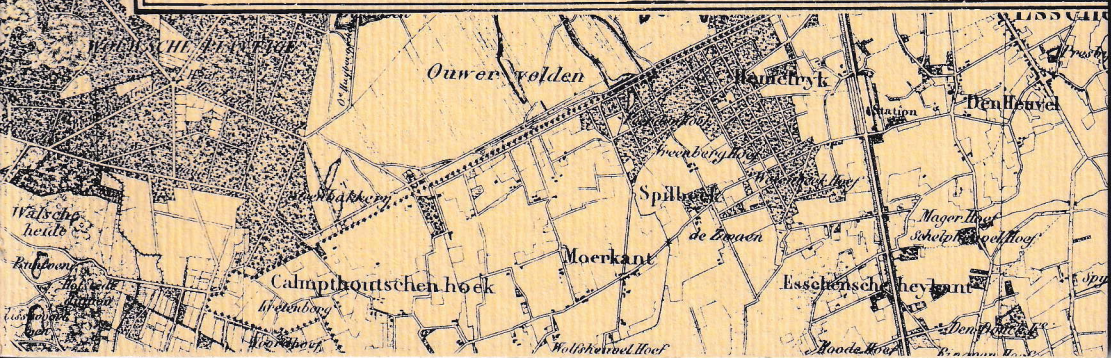

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

4 - '88

Pastoor Bleijenbergh en de St. Lambertuskerk

Onder pastoor Genet had de Wouwse St. Lambertuskerk naar ontwerp van de architect Pierre Cuijpers zijn typische neo-gothieke opsmuk gekregen. Het was geheel naar de smaak van die dagen. Pastoor Bleijenbergh wilde nog heel wat verder gaan. De oude toegangen in de kruiskoren van de kerk waren in de loop der tijden gewoon dichtgemetseld. Die moesten in ere worden hersteld. Ook was er behoefte aan een nieuwe sacristie met eronder een kelderruimte voor de verwarmingsinstallatie. De voet van de kerktoren stond in die tijd aan drie kanten vrij. Aan de zuid- en noordzijde vond men de gaaf gekonserveerde fundamenten van bouwgedeelten, waarmee de oude kerk de toren op die plaatsen had omsloten. Pastoor Bleijenbergh dacht erover ze weer te gaan gebruiken voor de aanbouw van een doopkapel en van een Maria-devotiekapel. Om dit alles te kunnen gaan realiseren nam het Wouwse kerkbestuur weer contact op met architectenbureau Cuijpers. Tekeningen en begrotingen werden gemaakt. Als de middelen toereikend zouden zijn in de toekomst, zouden de werken kunnen worden uitgevoerd. In 1913 kreeg de kerk alvast een grondige schoonmaakbeurt. Ontverfde stukken werden bijgewerkt. Onder Bleijenbergh is het overigens bij deze plannen gebleven. Wel heeft hij grote zorg besteed aan het meubilair en verder interieur van het kerkgebouw.

NIEUW UURWERK.

In mei 1917 werd door het gemeentebestuur een nieuw uurwerk in de kerktoren geplaatst. De onderhoudskosten waren voor de gemeente, bedong het kerkbestuur uitdrukkelijk. Bij dezelfde gelegenheid plaatste het kerkbestuur op eigen kosten een automatisch luidend angelusklokje, dat de Wouwse inwoners door gelui drie maal daags uitnodigde tot het bidden van het gebed "De engel des Heren..." Het klokje kostte f 500,--.

NIEUW ORGEL.

Ten tijde van pastoor Bleijenbergh stond achter in de St. Lambertuskerk op een balustrade een imposant orgel. Imposant om te zien althans. Te horen was het al in geen jaren meer. En dat was uiterst jammer, omdat het oorspronkelijk was gebouwd door de beroemde Vlaamse orgelfirma Van Peteghem. Dat was in 1790. De katholieken hadden toen hier een schuurkerk. Toen ze begin 1800 de Lambertuskerk terugkregen en eerst in de twintiger jaren van die eeuw het kerk-schip in neoklassieke stijl hadden laten herstellen, zullen ze het Van Peteghemorgel naar de vernieuwde Lambertuskerk hebben overgeplaatst. Het orgel had een hoofdwerk en een rugwerk. Hoeveel registers het orgel telde is onbekend. Al ten tijde van pastoor Genet behielp men zich met een harmonium. Minder dan een noodoplossing voor zo'n groot gebouw. Bij de brand in de kerk in 1910 had ook het orgel schade opgelopen. Hiervoor was een vergoeding van f 2000,= ontvangen. In oktober 1917 vierde pastoor Bleijenbergh zijn zilveren priesterjubileum. De parochianen schonken hem f 3600,--.....voor een nieuw orgel! Ondanks de enorme duurte van de tijd, werd toch opdracht gegeven tot de inbouw van een nieuw orgel in de bestaande orgelkas. Pels te Alkmaar voerde het werk uit. Het werd een pneumatisch orgel met twee werken, waarop 17 registers. Op 17 november 1920 is het orgel ingespeeld door Hubert Cuijpers. "De groote massa menschen op die zondagmiddag was verrukt over het werk en het spel" schrijft Bleijenbergh tevreden. Het orgel met elektrische windvoorziening had f 12600,-- gekost.

NIEUW LEIEN DAK.

In 1921 werd het leien dak van de kerktoren geheel vernieuwd. Het dak van de kerk werd gerepareerd en ook alle goten kregen een beurt. De leidekker was de firma Beijsterveld uit Utrecht. Het loodgieterswerk werd verricht door de Wouwse loodgieter Van Gaans. Kosten: f 6000,--.

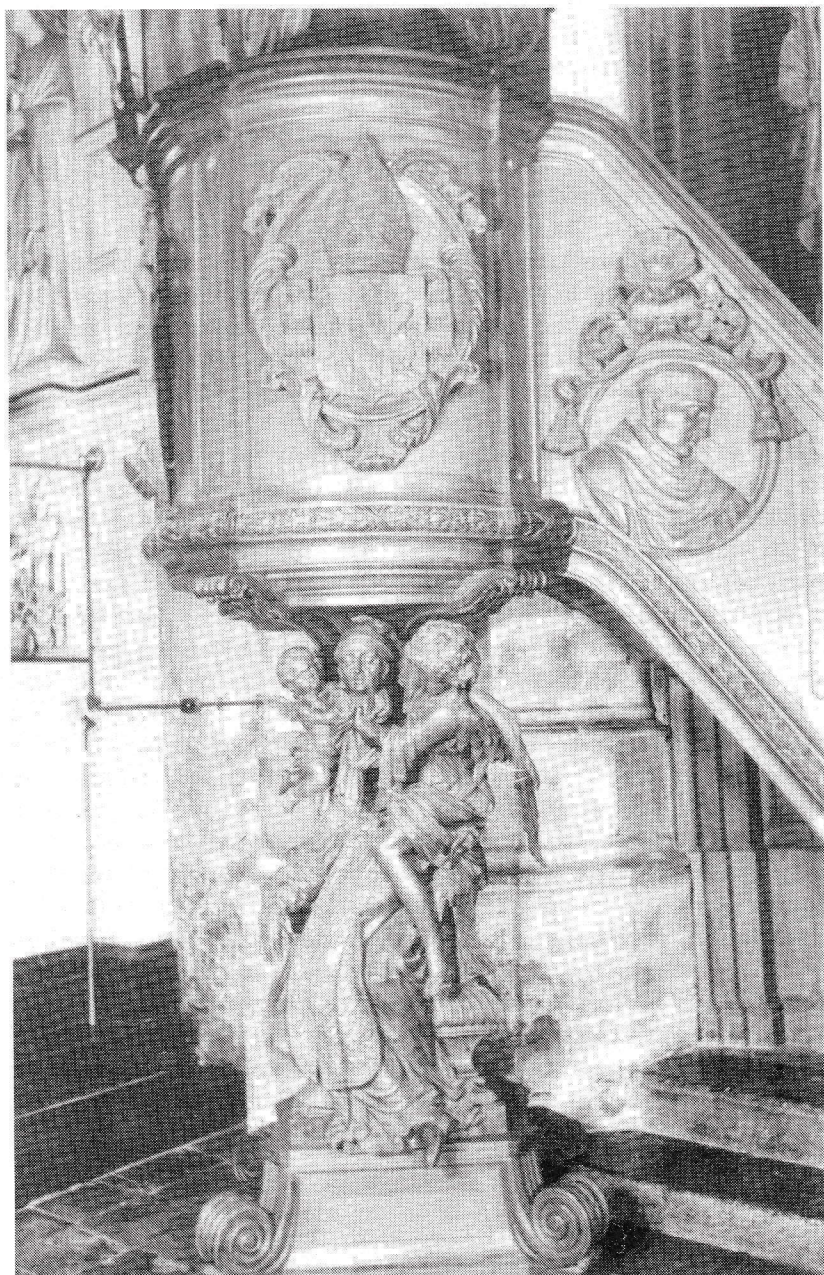
EERSTE EIKEN BANKEN IN DE KERK.

Op 23 augustus 1925 besloot het kerkbestuur om alle stoe-

len en bankjes in de kerk op te ruimen en te vervangen door eiken banken. Tot dan toe stond de preekstoel bij de tweede voorste pilaar aan de zuidzijde in het middenschip. Vrijwel niemand in het zuiderkruiskoor en slechts een enkeling in het noorderkruiskoor kon de predikant op de preekstoel zien. Daarom wilde Bleijenbergh, nu er toch nieuwe kerkbanken gingen komen, eens een andere plaats voor de preekstoel uitproberen. Hij koos daarvoor de hoek van noorderkruiskoor en priesterkoor, maar dan zó dat de trap naar de preekstoel geheel in het priesterkoor kwam te staan, onmiddellijk vóór het koorgestoelte. Het werd een definitieve plaats. De preekstoel werd geheel opgeknaapt: alle zachthouten delen werden vervangen door eiken hout, waarop oude portrettenmedaillons, uit het koorgestoelte afkomstig, kunstig werden aangebracht. Aan de voet van de nieuwe trap plaatste Bleijenbergh een laat gotisch Sebastiaanbeeld in eikenhout, dat hij op de sakristiezolder vond en daar waarschijnlijk eeuwenlang had gelegen. Vanwege deze nieuwe plaats voor de preekstoel moest de daar aanwezige zijdeur van de kommuniebank en dus voor de symetrie ook de deur aan de zuidzijde van dezelfde kommuniebank verdwijnen. Bleijenbergh liet er uiterst fraaie zgn.credenstafels van maken. Ze sieren nog steeds onze kerk en wel aan weerszijden van de huidige liturgische ruimte. Intussen waren er schitterende nieuwe eikenbanken met zachthouten ondervloer geleverd door de timmerfabriek Jacques van Groenendaal te Breda voor ruim f 8000,--. De pachtkosten van een zitplaats in de kerk gingen meteen van f 5,-- naar f 10,-- minimaal per jaar omhoog! Ook de priesters kregen tijdens de liturgische vieringen een nieuwe zitplaats: een bank, vervaardigd uit onderdelen van het koorgestoelte, die eveneens op de zolder werden aangetroffen. Deze bank staat nu links voor in het priesterkoor van onze kerk.

ST.LAMBERTUSBEELD.

Als tegenhanger van de preekstoel werd in oktober 1926 bij de kolom aan de overzijde een nieuw eikenhouten beeld van St.Lambertus, patroon van kerk en parochie, geplaatst. Het beeld was een geschenk van Dimphna van Dorst en was vervaardigd in de ateliers van christelijke kunst "St.

De preekstoel, zoals die er ten tijde van past. Bleijenbergh uit kwam te zien. (Foto: Rijksdienst voor Monumentenzorg, Zeist).

Lucas" te Gent. Het beeld kostte f 300,--. In Woide...die Wouda staat bij de foto van dit Lambertusbeeld op blz.122 ten onrechte 1865 als jaartal vermeld.

EERSTE ELEKTRISCHE VERLICHTING.

Op een interieurfoto van onze kerk van vóór 1925 is duidelijk te zien, dat de kerk werd verlicht door olielampen. Die werden in 1926 vervangen door een compleet nieuwe en eerste elektrische verlichting, die bestond uit vele lampen in het hele kerkgebouw en een sterlamp boven het hoofdaltaar in het priesterkoor. Deze gehele verlichting had de kerk ten geschenke gekregen van welgestelde parochianen. De sterlamp met toebehoren kwam van Jos Luijckx; Elisabeth van der Heijden en de erven Laurijssen-Coppens zorgden voor de koorluchters; de overige lampen werden geschonken door Bernard Siebelink, Goverdina Uitdewillegen, Antonius van Oers, Joannes Vos, Gerardus Vos, Arnoldus Doggen, Joannes Koenraad uit Kruisland, Louis van Tigelen, pastoor Bleijenbergh en de religieuze vereniging "De Heilige Familie".

LAATSTE VERFRAAIINGEN.

In februari 1927 schonk pastoor Bleijenbergh zelf nog twee grote koperen kandelabers aan weerszijden van het hoofdaltaar. En als herinnering aan hun 12½ jarig huwelijksjubileum schonken de heer en mevrouw Luijckx de kruisbalk met beelden, die werden aangebracht hoog in de boog, die de scheiding vormt tussen priesterkoor en het schip van de kerk. Het was een oogstrelend kunstwerk eveneens van "St. Lucas" te Gent. Eveneens in 1927 zijn achter in de zijbeuken van de kerk twee kapellen aangebracht: de doopkapel en de kapel van O.L.Vrouw van Smarten, een devotie die in de huidige kerk wordt voortgezet. Ook deze verfraaiingen werden goeddeels bekostigd uit geschenken van parochianen. Zo liet pastoor Bleijenbergh de Wouwse Lambertuskerk achter aan zijn opvolger, toen hij op zondag 17 november 1929 in de pastorie overleed, "diep betreurd door de parochianen, die hij door zijn hartelijkheid had gewonnen", zoals pastoor Wolters later zal schrijven.

P.J.M. Berende.

Deze uitgave werd mede mogelijk
door financiële steun van de
Rabobank „Wouw - Kruisland”

